

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1752

Vragen van het lid **Van Haga** (Groep Van Haga) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *fraudemiljoenen* (ingezonden 28 januari 2022).

Antwoord van Minister **Staghouwer** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) (ontvangen 17 februari 2022).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Landbouwminister in de clinch met Brussel over teruggave fraudemiljoenen»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Waarom is de Kamer niet geïnformeerd?

Antwoord 2

In deze kwestie spelen nog diverse lopende zaken een rol, zoals de faillissementsafwikkeling door de curator en een strafzaak. Ook met de Europese Commissie loopt nog discussie over de financiële gevolgen als terugvoering niet langer mogelijk blijkt.

Vraag 3

Kunt u duiden waarom de voorzitter van LTO op de bres springt voor de fraudeverdachte, waarbij u gedetailleerd ingaat op de vraag waarom de LTO-voorzitter communiceert over het niet terugbetalen van fraudemiljoenen en de hoofdverdachte actief heeft geïnformeerd?

Antwoord 3

De voorzitter van LTO heeft bij mijn ambtenaren gevraagd naar de lopende procedures in deze zaak en mijn ambtenaren hebben hem geïnformeerd over de procedure die loopt in Brussel. Mijn ambtenaren zijn niet ingegaan op het verzoek voor een gesprek omdat er nog een strafzaak loopt.

¹ Het Financieele Dagblad, 27 januari 2022, «Landbouwminister in de clinch met Brussel over teruggave fraudemiljoenen»

Vraag 4

Kunt u een exacte duiding geven van het feit dat de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) aangifte heeft gedaan bij het Openbaar Ministerie en het weigeren van de Minister om de fraudemiljoenen aan Brussel terug te betalen?

Antwoord 4

In 2015 heeft RVO aangifte gedaan bij het Functioneel Parket Rotterdam van het Openbaar Ministerie (OM) over mogelijk frauduleus handelen van oud-bestuurders van FresQ. Die aangifte is opgenomen door de NVWA-IOD (Inlichtingen-en Opsporingsdienst) en onder gezag van het OM is strafrechtelijk onderzoek gedaan. Dit strafrechtelijk onderzoek is afgerond en het dossier is ingeleverd bij het Openbaar Ministerie. Conform de Europese regelgeving kan de lidstaat bij faillissement, en als de lidstaat er alles aan gedaan heeft om dit bedrag terug te vorderen, een verzoek indienen om deze vordering voor rekening van Brussel te nemen.

Mijn voorganger heeft eind vorig jaar conform de geldende regels een verzoek gedaan aan de Europese Commissie om dit bedrag ten laste van het Europees Landbouwfonds te brengen.

Vraag 5

Zou het feit dat Brussel niet staat te springen om derogatie (afwijking stikstofnorm) te verlenen, te maken kunnen hebben met het feit dat u Brussel niet terug wil betalen waar het recht op heeft en kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 5

Zie ook het antwoord op vraag 4. Deze kwestie rond FresQ is nog niet afgerond en staat los van de derogatie (afwijking stikstofnorm).

Vraag 6

Hoe staat het met het terugvorderen van honderden miljoenen euro's subsidie aan Nederlandse natuurorganisatie en kunt u uw antwoord toelichten?²

Antwoord 6

Het Europese Hof van Justitie heeft in de uitspraak van 3 september 2020 geen uitspraak gedaan over de legaliteit van in het verleden verstrekte subsidies of gratis grondverwerving, noch heeft het Hof vastgesteld dat sprake is van (niet aangemelde) staatssteun. De uitspraak van het Hof handelt alleen over het begrip «belanghebbende» in de zin van artikel 108, lid 2 VWEU en over de vraag of de Europese Commissie aanleiding had moeten zien om de formele onderzoeksprocedure te openen. Het EU Hof oordeelt dat het Gerecht van Eerste Aanleg op goede gronden tot de conclusie kon komen dat de Europese Commissie eerst de formele onderzoeksprocedure had moeten openen vóórdat ze tot de conclusie kon komen dat er sprake is van verenigbare staatssteun. De Europese Commissie kan besluiten tot het openen van de formele onderzoeksprocedure. Dat is nog niet gebeurd. In deze formele onderzoeksprocedure ligt de vraag of aan de natuurorganisaties in het verleden staatssteun is verleend weer open en zal de Staat het standpunt inbrengen dat er geen sprake is van staatssteun.

Vraag 7

Wat vindt u van het feit dat veel tuinders geen GMO-subsidie durven aan te vragen omdat ze door de handelwijze van FresQ bang zijn ook in het beklagdenbankje te komen en hierdoor in de knel komen te zitten? Kunt u toelichten hoe u deze tuinders gaat helpen?

² Trouw, 4 september 2020, «Natuurorganisaties kregen onterecht miljoenen voor grondaankoop» (<https://www.trouw.nl/duurzaamheid-natuur/natuurorganisaties-kregen-onterecht-miljoenen-voor-grondaankoop-b7a33e9c/>)

Antwoord 7

RVO organiseert periodiek sessies voor producentenorganisaties die subsidies willen aanvragen. Met deze sessies probeert RVO de producentenorganisaties mee te nemen in de voorwaarden die gelden voor de GMO-subsidies en ook van hun te horen waar zij tegenaan lopen. Als een subsidieaanvrager zich houdt aan de subsidievoorwaarden is er geen reden om terughoudend te zijn in het aanvragen van subsidie.